

A Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem magyar tagozata sem kapja meg a neki járó pénzt

A Bolyai Kezdeményező Bizottság meglepéssel vette tudomásul, hogy a MOGYE magyar rektorhelyettese és a BKB marosvásárhelyi tagozata megegyeztek annak a nyolcpontos követeléslistának a szövegében, amelyet reményeink szerint a MoGYE magyar oktatóinak döntő része aláírásával is támogatni fog. Jogaink kivívásának egyik legfontosabb eszköze a kollektív véleménynyilvánítás, és nem véletlen, hogy a boldogulásunk akadályozásában érdekeltek minden eszközzel gáncsolják a folyamatot. Elfogadhatatlannak tartanánk, ha egy magyar oktató pusztán azért nem írná alá a követeléslistát, mert esetleges retorzióktól tart, mikor több mint nyolcszáz magyar diáknak volt bátorsága a véleménynyilvánításhoz. Megértjük azok félelmeit, akik nem szeretnék az "első aláírók" lenni, ezért olyan nyomtatványokat készítettünk, hogy egy oldalon csak egy oktató aláírása szerepelhessen.

A véleménynyilvánításra annál is inkább szükség lenne, mert gazdasági-pénzügyi önállóság nélkül nem oldódnak meg az erdélyi magyar orvosi felsőoktatás gondjai. Nagy Örs rektorhelyettes úr tájékoztatása szerint a magyar diákok kétszeresére növelt fejkvótája jelenleg nem ér el a magyar tagozatig, hanem elnyeli azt az egyetem közös költségvetése.

Követeljük, hogy a MoGYE válassza szét a román és a magyar tagozat költségvetését, és a magyar tagozat pénzét haladéktalanul fordítsák a túlterhelt magyar oktatók számának növelésére, valamint az alacsonyabb beosztású oktatók arciprítón alacsony fizetésének növelésére. MoGYE-n még a BBTE esetében tapasztaltnál is szembetszőbb a magyar tagozat meglopásának ténye: a magyar és a román diákok száma megközelítőleg azonos, de a magyar oktatók száma mindössze fele a román oktatók számának. Ezen felül, a magyar oktatók szakmai előmenetelét a román többségű egyetemi vezetés sok esetben rosszindulatúan akadályozza, és a vezető tisztségekben is számarányuknál kisebb a magyar szakemberek aránya.

a BKB elnöksége

Felszínesség vagy szándékos csúsztatás?

Antalfi Imola

"A többi az ő meséje..."

A Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem (MOGYE) magyar tagozatának meglopására hivatkozik egy hétfőn kiadott közleményében a Bolyai Kezdeményező Bizottság (BKB) vezetése. A sajtóközlemény szerint "Nagy Örs rektorhelyettes tájékoztatása szerint a magyar diákok kétszeresére növelt fejkvótája jelenleg nem ér el a magyar tagozatig, hanem elnyeli azt az egyetem közös költségvetése". Nagy Örs professzor, a MOGYE rektorhelyettese a *Népújságnak* adott nyilatkozatában azonban cáfolja, hogy az egyetemi hallgatók után járó összeg ne jutna el a magyar tagozaton tanuló diákokhoz, túlzásnak nevezve a BKB kijelentéseit.

A Bolyai Kezdeményező Bizottság vezetése *"megelégedéssel vette tudomásul, hogy a MOGYE magyar rektorhelyettese és a BKB marosvásárhelyi tagozata megegyeztek annak a nyolcpontos követeléslistának a szövegében, amelyet reményeink szerint a MOGYE magyar oktatóinak döntő része aláírásával is támogatni fog"*. A Hantz Péter alelnök által szerkesztőségünknek eljuttatott közlemény szerint *"Jogaink kivívásának egyik legfontosabb eszköze a kollektív véleménynyilvánítás, és nem véletlen, hogy a boldogulásunk akadályozásában érdekeltek minden eszközzel gáncsolják a folyamatot. Elfogadhatatlannak tartanánk, ha egy magyar oktató pusztán azért nem írná alá a követeléslistát, mert esetleges retorzióktól tart, mikor több mint nyolcszáz magyar diáknak volt bátorsága a véleménynyilvánításhoz. Megértjük azok félelmeit, akik nem szeretnék az »első aláírók« lenni, ezért olyan nyomtatványokat készítettünk, hogy egy oldalon csak egy oktató aláírása szerepelhessen"*. A BKB vezetése úgy véli, gazdasági- pénzügyi önállóság nélkül nem oldódnak meg az erdélyi magyar orvosi felsőoktatás gondjai, és a Nagy Örs rektorhelyettestől kapott tájékoztatásra hivatkozva kijelenti: *"a magyar diákok kétszeresére növelt fejkvótája jelenleg nem ér el a magyar tagozatig, hanem elnyeli azt az egyetem közös költségvetése"*. A BKB továbbá követeli, hogy a MOGYE válassza szét a román és a magyar tagozat költségvetését, *"a magyar tagozat pénzét haladéktalanul fordítsák a túlterhelt magyar oktatók számának növelésére, valamint az alacsonyabb beosztású oktatók arcpírítóan alacsony fizetésének növelésére"*. A *"MOGYE-n még a BBTE esetében tapasztaltnál is szembeszökőbb a magyar tagozat meglopásának ténye: a magyar és a román diákok száma megközelítőleg azonos, de a magyar oktatók száma mindössze fele a román oktatók számának. Ezenfelül, a magyar oktatók szakmai előmenetelét a román többségű egyetemi vezetés sok esetben rosszindulatúan akadályozza, és a vezető tisztségekben is számarányuknál kisebb a magyar szakemberek aránya"* – zárul a közlemény.

Az iménti kemény állításokkal kapcsolatban nem mulaszthattuk el megkérdezni Nagy Örs rektorhelyettest, aki legfeljebb részben vállal közösséget a részletesen idézett közlemény szerzőivel.

Túlzás és mese

Nagy Örs rektorhelyettes a *Népújság* megkeresésére elmondta: az egyetem több magyar szenátusi tagja a BKB marosvásárhelyi vezetésével nem nyolc, hanem hat kérdésben egyezett meg, ennek ellenére a BKB a szaktárcának továbbította a maga tíz pontos követeléslistáját, összezavarva a dolgokat és valósággal megtorpedözva az általa is támogatott hatpontos egyezményt. "Az elkövetkezendőkben megegyeztünk abban, hogy a meghirdetett állások a magyar oktatási vonalra vonatkoznak, hiszen meg kell érteni: magyar tagozat különállóként

nincsen. Elsősorban gyakornokokra és a tanársegédekre, adjunktusokra van szükség, hogy biztosított legyen az utánpótlás. Ezt megpróbáljuk az egyetemi szenátus elé vinni" – jelentette ki. Hozzátette: abban is megegyeztek, hogy több magyar nyelvet beszélő személyt vesznek fel az adminisztrációs osztályra, a diplomadolgozatokat magyarul is meg lehessen írni. A gyakorlati oktatásban, annak ellenére, hogy ez románul zajlik, a gyakorlatot vezető tanársegédétől magyarul is lehessen kérdezni, megfelelő méretű és számú kétnyelvű feliratokat függesztenek ki. Megpróbálják az egyetemi Chartában rögzíteni, hogy a magyar tisztségviselők irányíthatóak, felülvizsgálhatók a magyar oktatás helyzetét, és végül – ami meg is oldódott – a fele-fele beiskolázási arány bevezetését.

Ami a 800 aláírást illeti, Nagy Örs szerint "lehet, hogy ennyi van", de a 800 diák közül 100 ha tudja, mit írt alá. Elmondása alapján az aláírás a következőképpen történt: "Ádám Valérián bement egy listával és megkérdezte: akarjátok, hogy a magyar oktatás javuljon? Ha igen, akkor írjátok alá!" A rektorhelyettes szerint nem beszélhetünk retorzióktól való félelemtől, példaként Kincses Ajtay Mária professzort említette, aki, bár állítólag megfenyegették, semmiféle retorzióknak, bosszúállásnak nem lett áldozata. A fejkvótával kapcsolatosan a rektorhelyettes kijelentette: a CNFIS (a felsőoktatás finanszírozását megállapító bizottság) állapítja meg profilonként ezt a kvótát, ami gyakorlatilag azt jelenti, hogy egy összeget megszoroznak egy bizonyos mutatóval, és ezt az összeget egységesen osztják vissza az egyetemnek. "Nem úgy, hogy ez a magyaroké vagy a románoké, hiszen nincs külön költségvetése az egyetemnek, nem létezik külön magyar és román tagozat. 2007-re nincs is még megállapítva, mennyi pénz jutott egy diákra, mindegy, hogy román vagy magyar. Egyetemünkön van rezidensképzés, doktorandusképzés is. Például tavaly a doktorandusok szorzója 4-es, a rezidenseké 2,1-es, a magyar diákoké 1,5-ös, a románoké 1-es. Tavaly 22 millió régi lej volt a diákok fejkvótája, idén reménykedünk, hogy 42 millió lesz. Ilyenformán bele tudnánk kötni abba is, hogy a 4-es szorzóval mit csinálunk, miért nem irányítjuk a legtöbb pénzt a doktorandusképzésre? A pénz egyetlen közös fazékba jön be, amelyből mindenki – doktorandusok, magyar diákok, román diákok, rezidensek – egyformán kap. Pillanatnyilag lehetetlen a pénzt célirányosan a magyar tagozathoz irányítani, hiszen nem létezik külön költségvetésű, adminisztrációjú magyar tagozat. Hogyne érne el a magyar tagozatig a magyar diákok fejkvótája?! Nem azt mondtam Hantz Péternek, hogy nem ér el, hanem azt, hogy a pénzt az egyetem közös költségvetése nyeli el, de természetesen a magyar hallgatókhoz is eljut" – nyilatkozta Nagy Örs.

A *Népújság* kérdésére, hogy mi a feltétele a két tagozat különválasztásának, van-e erre esély, illetve belső, szenátusi határozattal nem hozható-e döntés a pénz célirányos felhasználásáról, a rektorhelyettes elmondta, a két tagozat különválasztásának feltétele az akkreditálás, ehhez viszont nincs meg a szükséges infrastruktúra, nincs elég oktató, professzor, docens, adjunktus, akikkel külön tagozatot lehetne alakítani. "Vendégtanárokkal lehet külön tagozatot létrehozni. Nem igaz, hogy rosszindulatúan akadályozzák a magyar oktatók előmenetelét, hiszen csak megemlétem, mint rektorhelyettes 1-2 héten belül láttamozni fogom az előléptetési dossziéját 3 magyar oktatónak is" – mondta a rektorhelyettes. Hozzátette, szerinte nem lehet azt az utat követni, hogy az egyetemi vezetés maga döntse el, hogyan használja fel a pénzt, ami pedig az "arcpirító" fizetéseket illeti, idéntől 14 millió lej egy gyakornok alapfizetése, "ahhoz képest, hogy annak idején 5 millióval érték be". A román és magyar tagozatok azonos pozíciót betöltő oktatóinak alapfizetése között nincs különbség, a bérek viszont a minőség függvényében változhatnak. A különbség nem román és magyar oktatók, hanem oktatók és oktatók között van, a pluszmunkát pedig órabérben fizetik ki. "Mi az, hogy a magyar tagozat meglopása?! Ne tévesszük össze a Babes–Bolyain levő dolgokat és az ittenieket. A BKB közleménye túlzás! Engem Hantz Péter pénteken hívott fel telefonon, azt kérdezte: van-e

külön útja, lehetősége annak, hogy ez a bizonyos kvóta magyar vonalra irányuljon. Azt mondtam: nincs, mert van egy közös költségvetése az egyetemnek. Ennyi volt az egész. A többi az ő meséje. Persze, hogy vannak gondok, de ha nem megy, nem megy. Nemcsak a magyar rektorhelyettes, hanem az összes magyar oktató feladata ennek a hosszú folyamatnak a kiépítése, kötelessége olyan embereket hagyni maga után, kellő számban, hogy az álom beteljesüljön" – nyilatkozta Nagy Örs.

Mindent egybevetve, jól éreztük, hogy valami nem stimmel a hangzatos állításokkal teli BKB-közlemény körül. Nem vitás, a hûbelebalázs "harcosság" többet árt, mint használ az ügynek. Komolyabban kellene venni!

Megjelent: 2007. december 12., Népszás

A pontosság kedvéért.....

Válasz Nagy Örs rektorhelyettesnek

Ugy gondoljuk, hogy Nagy Örsnek, a MOGYE rektorhelyettesének a Bolyai Kezdeményező Bizottság múlt hétfői nyilatkozatára adott válasza több ponton is kiegészítésre szorul.

1. A MOGYE több mérvadó oktatója, köztük a BKB marosvásárhelyi tagozatának vezetői és Nagy Örs rektorhelyettes nyolc pontban foglalták össze a magyar oktatók jogos követeléseit. Válaszában Nagy Örs hat pontot említ, de az ellentmondás csak látszólagos: hat pont az egyetem vezetőségét, kettő pedig a politikai döntéshozókat célozza meg: a közvélemény tájékoztatása érdekében csatoljuk mind a nyolc pontot. Nem tartjuk szerencsésnek ezek szétválasztását, mert ez alkalmat nyújthat az egyetem vezetősége és a minisztérium számára, hogy egymásra mutogassanak, és egyik se tegyen semmit a helyzet megoldása érdekében (lásd a BBTE-n történeteket), de nem zárkóztunk el a Nagy Örs által javasolt megoldástól sem. **Ellenkezőleg, várjuk az aláírásgyűjtés megkezdését, mivel a rektorhelyettest mindenki szavatartó embernek ismeri.**

A diákok által gyűjtött aláírásoknak nincs köze ezen egyezséghez és a fentebb említett nyolc ponthoz.

2. Valóban 800 diák aláírását adták át a diákok képviselői az Európa Tanács főtitkárnak, és ez a spontán kezdeményezés nemzetközi szinten is nagy visszhangot váltott ki. Az orvostanhallgatók (jogilag is) felnőtt emberek, tudták mit írnak alá.

3. A magyar oktatók közgyűlése hét éve nem került összehívásra, ami Nagy Örs rektorhelyettes feladata (lenne). Ez a fórum pontosíthatná az oktatók állásfoglalását, és okafogyottá tenne minden ezzel kapcsolatos vitát és félreértést.

4. Ami a fejkvótát illeti, az RMDSZ egykori államtitkára, Kötő József érte el, hogy a magyarul tanuló egyetemi hallgatók után a felsőoktatási intézmények kétszeres fejkvótában részesüljenek (lásd például a Szabadság napilap 2005. december 7.-iki számát). A kétszeres fejkvóta a magyar karok beindításának előkészítését kellene szolgálja. Ez az összeg már több mint egy éve befolyik az egyetem kasszájába.

5. A magyar oktatók száma fele a román oktatók számának, míg a magyar és román diákok száma közelítőleg azonos. A magyar tagozat tehát közel kétszer annyi pénzt hoz az egyetem konyhájára mint a román tagozat, a túlterhelt magyar oktatók összesített fizetése pedig, mivel feleannyian vannak, csak fele a román oktatókének. Ez sajnos a magyar tagozat (és főleg a magyar oktatók) meglopása, amiért Románia Parlamentjében is hangzott el interpelláció.

Végezetül kikérjük magunknak a Népújság rosszindulatú megjegyzését, amely ellenkezik az újságírói etika elemi szabályaival, és amely a Nagy Örssel készített interjút zárja. Egy tájékoztató cikk nem publicisztika, a cikknek az objektív tájékoztatás lett volna a feladata, nem pedig a riporter véleményének a kifejtése. A cikk szerzője nem kevesebbet állít,

mint azt, hogy „valami nem stimmel a hangzatos állításokkal teli BKB-közlemény körül. „Nem vitás, a hübelebalázs "harcosság" többet árt, mint használ az ügynek”. Felhívjuk a T. Olvasók figyelmét, hogy a BKB „hübelebalázs” fellépése alapvetően hozzájárult ahhoz hogy az idéntől több magyar diákot vegyenek fel az orvosira, és hogy –legalább részben- kikerüljenek a magyar feliratok. Amennyiben pedig a Népújság szerkesztősége nem kér elnézést kioktató és hitelrontó megjegyzésének közlése miatt, a MÚRE állásfoglalását fogjuk kérni az ügy kapcsán.

a BKB elnöksége

**JAVASLATOK A MAROSVÁSÁRHELYI ORVOSI ÉS GYÓGYSZERÉSZETI EGYETEM
MAGYAR TAGOZATA HELYZETÉNEK RENDEZÉSÉRE***

1. A magyar oktatók részarányának fokozatos növelése (a magyar diákok 50%-os részarányával megegyező szintre, záros határidőn belül). Az egyetemi szenátusban és az egyetem vezetői tisztségeinek betöltésében a paritás elvének alkalmazása.
2. Önálló döntéshozási jogkörrel rendelkező, magyar tannyelvű orvosi, fogorvosi és gyógyszerészeti karok létrehozása a MOGYE-n.
3. Az egyetem és a karok vezetőségében a magyar oktatásért felelős oktatók (tisztségviselők) biztosítása, akik önálló hatáskörrel és döntéshozatali joggal rendelkeznek a magyar oktatás kérdéseiben, és akiket a magyar tanszemélyzet közvetlen választás útján jelöl ki. Az Egyetemi Charta ilyen értelemben történő módosítása.
4. A gyakornoki és tanársegédi állások meghirdetésénél a magyar nyelvű oktatói norma feltüntetése, és a versenyvizsgák magyar oktatók általi megszervezése.
5. A magyar nyelvet is beszélő adminisztratív személyzet számának növelése.
6. A magyar nyelvű szakdolgozat elkészítési és megvédési lehetőségének biztosítása.
7. A gyakorlati oktatásban a magyar diákoknak legyen joguk kérni, hogy anyanyelvükön is hangozzék el az anyag megértéséhez szükséges magyarázat, és bocsássanak rendelkezésükre magyar nyelvű forrásokat.
8. A központosított rezidensvizsga decentralizálása. Minden orvosi egyetemi központ önállóan szervezhessen rezidensi vizsgát.

***Legea învățământului 84/1995.**

Art. 118. Persoanele aparținând minorităților naționale au dreptul să studieze și să se instruiască în limba maternă la toate nivelurile și formele de învățământ, precum la toate tipurile de învățământ pentru care există o cerere suficientă, în condițiile legii.

Art. 123. În cadrul instituțiilor de învățământ universitar de stat se pot organiza, în condițiile legii, la cerere, grupe, secții, colegii și facultăți cu predare în limbile minorităților naționale. În acest caz se va asigura însușirea terminologiei de specialitate în limba română,

Art. 124. În învățământul de toate gradele și nivelurile examenelor de admitere și probele examenelor de absolvire pot fi susținute în limba în care au fost studiate disciplinele respective, în condițiile legii.

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII
CABINET SECRETAR DE STAT
ÎNVĂȚĂMÂNT ÎN LIMBILE MINORITĂȚILOR NAȚIONALE ȘI
RELAȚII CU PARLAMENTUL
Telefon (021) 4056220: Fax (021) 3130265

Nr.90765/2008

Tisztelt Hantz Péter!

Levelére válaszolva közlöm önnel a következőket:

1. A minisztérium a 2007-2008-ban alkalmazott állami támogatási szorzókat 2004 óta alkalmazza.
2. Az állami költségvetésből származó juttatások leosztása karokra, tanulmányi vonalakra és egyetemistákra a felsőoktatási intézetek kizárólagos hatáskörébe tartozik.
3. A CNFIS az alaptámogatást 75%-ban a diáklétszám szerint, 25%-ban pedig a minőségi mutatók arányában osztja el országos szinten.
4. A kiutalt összegek továbbosztásáról a rektorok tartoznak felelősséggel az átdolgozott és módosított 84/1995-ös Törvény és az egyetemi autonómia értelmében.
5. Az állami költségvetés elosztásának további részleterről a CNFIS honlapján olvashat.

Pásztor Gabriella

Államtitkár

P.S. A Magyar Tibor rektorhelyettessel folytatott vitája a minisztérium szempontjából nem releváns.

Tabelul 1: Lista formelor de învățământ cu coeficienții de echivalare corespunzători, pentru anul 2007 (aprobată de MEdC, la 29.12.2006)

Nr. crt.	Forma de învățământ - f -	Coeficient de echivalare - e_f -
	I. Studii universitare de licență	
1	Studii universitare în limba română (de lungă și scurtă durată)	1,00
2	Studii universitare în limba maghiară – ca limbă maternă (de lungă și scurtă durată)	2,00
3	Studii universitare în limba germană – ca limbă maternă (de lungă și scurtă durată)	2,50
4.1	Studii universitare integral în limbi de mare circulație internațională	1,50
4.2	Studii universitare desfășurate parțial în limbi de mare circulație internațională și în limba română	1,25
5.1	Studii universitare integral în limbi de circulație restrânsă	2,00
5.2	Studii universitare desfășurate parțial în limbi de circulație restrânsă și în limba română	1,50
6	Studii universitare desfășurate în cadrul extensiilor universitare – în afara țării	2,50
7	Studii universitare - învățământ seral	0,80
8	Studii universitare cu frecvență redusă	0,25
9	Studii universitare la distanță*	0,15
	II. Studii aprofundate sau master**	
10	Studii aprofundate sau master în limba română	2,00
11	Studii aprofundate sau master în limbi de mare circulație internațională	3,00
12	Studii aprofundate sau master desfășurate în cadrul extensiilor universitare – în afara țării	3,00
	III. Studii doctorale	
13	Studii doctorale cu frecvență (cu excepția domeniilor tehnic, agronomic, științe și medicină)	3,00
14	Studii doctorale cu frecvență în domeniile tehnic, agronomic, științe și medicină	4,00
15	Studii doctorale fără frecvență (începute anterior anului universitar 2006/2007)	1,00
	IV. Alte forme de pregătire	
16	Stagiu de rezidențiat (numai pentru ciclul I - anii 1-2)	2,00
17	Pregătire preliminară pentru studenți străini (an pregătitor)	1,25
18	Pregătire pedagogică suplimentară (seminar pedagogic)	0,12
19	Activități asociate acordării gradelor didactice în învățământul preuniversitar	0,40

Note: *) Numai pentru studenții în regim cu taxă, pentru calculul acelor indicatori de calitate în care se consideră toți studenții (bugetați și cu taxă)

**) La forma de masterat de un an și jumătate, pentru anul 2 cu un semestru se consideră un coeficient de echivalare corespunzător doar unui semestru